

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ภาษา คือ สิ่งที่มีมนุษย์ประดิษฐ์สร้างขึ้นเพื่อใช้ติดต่อ สื่อสารกันในสังคมของแต่ละกลุ่ม แต่ละเผ่าพันธุ์ ภาษาเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง que แสดงถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ และเป็นสิ่งสำคัญในการสืบทอดวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีและความเจริญในด้านต่าง ๆ ของสังคม

ชนแต่ละกลุ่มมีภาษาพูดของตนเพื่อใช้ติดต่อ สื่อสารกัน เมื่อกลุ่มชนขยายใหญ่มากขึ้น ย่อมมีการเคลื่อนย้ายอพยพเพื่อทำมาหากินในที่ต่าง ๆ การขาดการติดต่อกันระหว่างกลุ่มชนที่พูดภาษาเดียวกันเป็นระยะเวลาาน ย่อมทำให้ภาษาพูดแตกต่างกันออกไป พระยาอนันตราชชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า

หมู่ชนที่อยู่รวมกันเรียกว่าประเทศชาติ ย่อมมีภาษาประจำชาติของตนสำหรับสื่อสารคมนาคม ทำความเข้าใจกันในพวก ในชาติ และเป็นเครื่องหมายอย่างหนึ่งที่ทำให้รู้ได้ว่าเป็นพวกเดียวกัน ทั้งนี้เป็นต้น แต่ถาภาษาของชาติใดมีผู้พูดจำนวนมากและอยู่ทางต่างถิ่น ติดต่อกันไม่สะดวก เสียงและความหมายของคำก็ผิดเพี้ยนกันไปมาก ภาษาที่มีลักษณะเช่นนี้เรียกว่า ภาษาถิ่น^๑

ภาษาถิ่นหมายถึง ภาษาที่พูดแตกต่างกันไปตามท้องถิ่นต่าง ๆ เนื่องจากการขาดการติดต่อกันเป็นเวลานานระหว่างผู้พูดภาษาเดียวกัน และจากการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงนี้เริ่มจากการเปลี่ยนแปลงด้านเสียงไปจนถึงด้านความหมาย

พระยาอนันตราชชน, พระยา, นิรุกติศาสตร์ (กรุงเทพมหานคร: คลังวิทยา, 2515),

อาณาเขตประเทศไทยกว้างขวาง มีประชากรกระจัดกระจายอยู่ทั่วประเทศ การติดต่อคมนาคมของแต่ละถิ่น แต่ละภาคแต่ก่อนนี้เป็นไปโดยยากลำบากเนื่องจากระยะทางไกลและภูมิประเทศที่เป็นภูเขา แม่น้ำ และความลาดชันของยานพาหนะ ทำให้คนสามารถติดต่อกันอยู่เฉพาะกลุ่มที่ไปมาหาสู่กันได้สะดวก เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่ง ภาษาก็เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะลักษณะการออกเสียง เมื่อนานไปก็อาจจะมี ความแตกต่างกันในแง่ระบบเสียง ความหมายของคำ และในที่สุด ก็อาจมีความแตกต่างกันในแง่ระบบไวยากรณ์ก็ได้

โดยทั่วไปแล้ว มักมีผู้เข้าใจว่า ภาษาถิ่นในประเทศไทยมีเพียง 4 ถิ่นเท่านั้น คือ ภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นอีสาน ภาษาถิ่นใต้ และภาษากลาง ความจริงแล้ว การแบ่งภาษาถิ่นดังกล่าวเป็นการแบ่งอย่างคร่าว ๆ โดยอาศัยลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นเกณฑ์ การแบ่งเช่นนี้ถือได้ว่ายังหละหลวมอยู่มาก เพราะในแต่ละภาค ยังมีภาษาถิ่นที่แตกต่างกันอีก

ไสว เรื่องพิเศษ โลกกล่าวถึงความแตกต่างกันระหว่างภาษาถิ่นที่อยู่ในภาคเดียวกันว่า

ภาษาถิ่นในแต่ละภาคยังแตกต่างกันไปอีกในเรื่องระบบเสียง ทั้งเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเสียงวรรณยุกต์ อย่างเช่น ภาษาถิ่นภาคใต้ ถ้าพิจารณากันในแง่สภาพภูมิศาสตร์ จะพบว่า ภาษาจังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี กระบี่ พังงา ภูเก็ต แตกต่างจากภาษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง และสงขลา นอกจากนี้ ภาษาในจังหวัดดังกล่าวยังแตกต่างกันมากจากภาษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไทแก จังหวัดสตูล ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ซึ่งมีภาษามลายูเข้ามาปะปนทำให้ภาษาเหล่านั้นแตกต่างไปจากภาษาในจังหวัดอื่น ๆ เป็นพิเศษ และถ้าพิจารณากันในแง่การประกอบอาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมแล้ว จะพบความแตกต่างของภาษาถิ่นที่ไต่กันอยู่ในสังคมต่าง ๆ อีกมาก

ไสว เรื่องพิเศษ, "ระบบหน่วยเสียงในภาษาถิ่นตำบลเทพกษัตรี อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต" (ปริญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2520), หน้า 3-4.

ในเรื่องเดียวกันนี้ พิศศรี แจ้งไพโร ก็ได้กล่าวว่า

สำหรับคนต่างภาคอาจจะไม่สังเกตเห็นความแตกต่างของภาษาในแต่ละจังหวัดในภาคเดียวกัน เช่นภาษาแพร่กับภาษาเชียงใหม่ซึ่งเป็นภาษาถิ่นเหนือด้วยกัน ชาวเหนือจะสังเกตเห็นได้ไม่ยากว่า มีความแตกต่างกันในการออกเสียง หรือที่เรียกว่า "สำเนียง" แต่คนภาคใต้หรือภาคกลางอาจจะไม่สังเกตเห็นลักษณะนี้ การออกเสียง การทอดเสียงของคำแต่ละคำ หรือแต่ละความก็ต่างกันมาก^๑

นอกจากภาษาถิ่นของแต่ละจังหวัดในภาคเดียวกันจะแตกต่างกันแล้ว ภาษาถิ่นที่อยู่ในจังหวัดเดียวกันก็ยังมี ความแตกต่างกันอีก ดังที่ ดร. วิจินต์ ภาณุพงศ์ ได้กล่าวไว้ว่า

ในแต่ละภาคก็อาจจะแบ่งย่อยลงไปได้อีกเป็นภาษาถิ่นของแต่ละจังหวัด แต่ละอำเภอ แต่ละตำบล และแต่ละหมู่บ้าน เพราะภาษาถิ่นของแต่ละจังหวัดในภาคเดียวกันก็จะมีลักษณะไม่เหมือนกัน ในทำนองเดียวกัน ภาษาถิ่นของแต่ละอำเภอในจังหวัดเดียวกัน หรือภาษาถิ่นของแต่ละตำบลในอำเภอเดียวกัน หรือภาษาถิ่นของแต่ละหมู่บ้านในตำบลเดียวกัน ก็มีลักษณะไม่เหมือนกัน^๒

ในระยะแรก การศึกษาภาษาถิ่นส่วนใหญ่เป็นการศึกษาภาษาถิ่นเพียงถิ่นเดียวในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง หรือการศึกษาเปรียบเทียบภาษาถิ่นที่อยู่ต่างจังหวัดหรือต่างภาคกัน ยังไม่เคยมีการศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียง คำ หรือ ความหมายของภาษาถิ่นที่พูดอยู่ในจังหวัดเดียวกันแต่ต่างถิ่นกันเลย จนกระทั่งในปี พ. ศ. 2520 โครงการวิจัยภาษาไทยและภาษาพื้นเมืองถิ่นต่าง ๆ ของสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "เสียงและระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี 16 อำเภอ" ซึ่งเป็นงานวิจัยเปรียบเทียบภาษาถิ่นของแต่ละอำเภอทั้งหมด 16 อำเภอ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีว่า มีเสียงและระบบเสียงเหมือนกันและแตกต่างกันอย่างไร

^๑ พิศศรี แจ้งไพโร, "หน่วยเสียงภาษาแพร่" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 2.

^๒ วิจินต์ ภาณุพงศ์, "ความแตกต่างระหว่างภาษาถิ่น" TAI LINGUISTICS IN HONOR OF FANG-KUEI LI, (Bangkok, 1976), p. 246.

ผู้วิจัยเป็นชาวอำเภอแกลง จังหวัดระยอง ได้เคยศึกษาวิทยานิพนธ์ของ นางสาว อรพิมพ์ บุญอุภา เรื่อง "หน่วยเสียงภาษาระยอง" (2512) ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยภาษาถิ่น ระยองอำเภอเมือง และเห็นความแตกต่างระหว่างภาษาถิ่นระยองที่นางสาวอรพิมพ์ได้ทำ วิจัยไว้ กับภาษาถิ่นระยองอำเภอแกลงที่ผู้วิจัยพูด แม้ว่าจะเป็นภาษาถิ่นระยองด้วยกัน แต่ก็มี ความแตกต่างกัน

นอกจากจะเห็นความแตกต่างกันระหว่างภาษาถิ่นระยอง 2 อำเภอนี้แล้ว ผู้วิจัย ยังพบว่า ภาษาถิ่นระยองที่พูดในอำเภอและกิ่งอำเภออื่น ๆ ในจังหวัดระยองก็มีความแตกต่าง กันด้วย จากข้อมูลเหล่านี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงและเสียงของ ภาษาถิ่นย่อยระยองที่ผู้พูดในอำเภอและกิ่งอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดระยอง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงและเสียงของภาษาถิ่นย่อยระยองที่ผู้พูดกันใน อำเภอและกิ่งอำเภอต่าง ๆ รวม 5 แห่ง ในจังหวัดระยอง

ขอบเขตของการวิจัย

มุ่งศึกษาเปรียบเทียบภาษาถิ่นย่อยระยองในอำเภอและกิ่งอำเภอต่าง ๆ เฉพาะ เรื่องระบบเสียงและเสียงในถิ่นต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ภาษาถิ่นย่อยระยองอำเภอเมือง ศึกษาเฉพาะภาษาถิ่นย่อยที่โซอยู่ในหมู่บ้าน วัดท้ายโชค ตำบลท่าประคู้ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
2. ภาษาถิ่นย่อยระยองอำเภอบ้านค่าย ศึกษาเฉพาะภาษาถิ่นย่อยที่โซอยู่ในบ้านหนองละลอก ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง
3. ภาษาถิ่นย่อยระยองอำเภอแกลง ศึกษาเฉพาะภาษาถิ่นย่อยที่โซ่อยู่ในบ้านวังหิน ตำบลวังหว้า อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
4. ภาษาถิ่นย่อยระยองอำเภอปลวกแดง ศึกษาเฉพาะภาษาถิ่นย่อยที่โซ่อยู่ในบ้านปลวกแดง ตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง
5. ภาษาถิ่นย่อยระยองกิ่งอำเภอบ้านฉาง ศึกษาเฉพาะภาษาถิ่นย่อยที่โซ่อยู่ในบ้านฉาง ตำบลพลา กิ่งอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

เพื่อให้มีความรู้ในด้านการออกเก็บข้อมูลทางภาษาในถิ่นต่าง ๆ นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานของ วิลเลียม เจ ซัมมาริน^๑ เรื่อง Field Linguistics และของ วีระวัชร สำนัญจิตต์^๒ เรื่อง "ระบบหน่วยเสียงของภาษากะเหรี่ยงในตำบลสวนผึ้ง" (2515) เป็นแนวทางในการคัดเลือกผู้บอกภาษา การสร้างรายการคำ และการเลือกสถานที่ทำวิจัย ตลอดจนขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ในการทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นย่อยระยองต่าง ๆ ผู้วิจัยได้ศึกษาและยึดหลักเกณฑ์ของ วิลเลียม เจ เกดเนย์^๓ ในบทความเรื่อง "A Checklist for Determining Tones in Tai Dialects"

1. การสร้างรายการคำ

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบภาษาถิ่นย่อยระยองที่ใช้ในอำเภอและกิ่งอำเภอรวม 5 แห่งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างรายการคำขึ้นเพื่อนำไปสอบถามผู้บอกภาษาโดยพิจารณาเลือกคำตามหลักเกณฑ์ของ วิลเลียม เจ ซัมมาริน และของ วีระวัชร สำนัญจิตต์ คือ พยายามเลือกคำที่เจ้าของภาษาจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน หรือเป็นคำเรียกชื่อสิ่งของต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น โดยเริ่มตั้งแต่คำเรียกส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย คำเรียกชื่อสิ่งของ ญาติพี่น้อง อากัปกริยา เครื่องเรือนเครื่องใช้ ลักษณะภูมิประเทศ พืช สัตว์ ธรรมชาติ ฯลฯ ซึ่งคำเหล่านี้มักเป็นคำดั้งเดิมที่มีใช้ในท้องถิ่นนั้น ๆ การเลือกคำนี้ พอจะแบ่งเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ ได้ ดังต่อไปนี้

- 1.1 คำเรียกชื่อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย คน สัตว์ พืช
- 1.2 คำเรียกเครือญาติและสรรพนาม
- 1.3 เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ

^๑William J. Summarin, Field Linguistics (New York, 1965), p. 47.

^๒วีระวัชร สำนัญจิตต์, "ระบบหน่วยเสียงของภาษากะเหรี่ยงในตำบลสวนผึ้ง" (ปริญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2515), หน้า 9.

^๓William J. Gedney, "A Checklist for Determining Tones in Tai Dialects" Studies in Linguistics in Honor of George L. Trager (Edited by M. Estellie Smith, 1972), pp. 423-437.

- 1.4 ชื่อสัตว์และพืช
- 1.5 เครื่องมือ เครื่องใช้และสิ่งของทั่วไป
- 1.6 การนับเวลา
- 1.7 จำนวนนับ
- 1.8 ชื่ออาหารและเครื่องดื่ม
- 1.9 ชื่อโรคและอาการผิดปกติในร่างกาย
- 1.10 คำกริยา
- 1.11 ชื่อที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ
- 1.12 คำขยาย
- 1.13 คำบุพบท
- 1.14 คำลักษณนาม
- 1.15 คำที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ศาสนา และพิธีกรรมต่าง ๆ

นอกจากจะใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยยังพยายามเลือกเอาเฉพาะคำพยางค์เดียว ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการฟัง การบันทึกข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานภาคสนาม และในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยรายละเอียดต่อไป ผู้วิจัยได้แบ่งรายการคำออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ก. รายการคำสำหรับสอบถามเกี่ยวกับเสียงพยัญชนะและเสียงสระ

รายการคำชุดนี้ใช้สำหรับสอบถามและทดสอบเสียงพยัญชนะต้น เสียงพยัญชนะท้าย และเสียงสระ เพื่อให้รู้ตำแหน่งและลักษณะของเสียงพยัญชนะและสระ ผู้วิจัยได้จัดเรียงลำดับรายการคำชุดนี้ตามลักษณะการออกเสียง คือ ตั้งแต่ลักษณะการออกเสียงที่เป็นเสียงระเบิด เสียงกึ่งเสียดแทรก เสียงเสียดแทรก เสียงนาสิก เสียงข้างลิ้น เสียงลิ้นกระทบ และเสียงกึ่งสระ ส่วนเสียงสระที่ประกอบเป็นพยางค์ในรายการคำชุดนี้ ผู้วิจัยได้จัดเรียงลำดับโดยเริ่มต้นจากเสียงสระหน้า ะ คับสูง ะ คับ กลาง ะ คับต่ำ เสียงสระกลาง ะ คับสูง ะ คับกลาง ะ คับต่ำ และเสียงสระหลัง ะ คับสูง ะ คับกลาง ะ คับต่ำ ทั้งนี้เพื่อสังเกตว่า เมื่อหน่วยเสียงพยัญชนะปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระแต่ละหน่วยนั้น

หน่วยเสียงพยัญชนะและหน่วยเสียงสระ จะมีอิทธิพลต่อกันและกันในแง่ของตำแหน่งและลักษณะของเสียงหรือไม่ เพียงไร

ข. รายการคำสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์

ผู้วิจัยได้สร้างรายการคำชุดนี้แยกต่างหากเพื่อความสะดวกในการทดสอบเสียงวรรณยุกต์ โดยอาศัยหลักเกณฑ์การทดสอบเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่นตระกูลไทของวิไลเลี่ยม เจ เกิดนี้ย

2. การนำรายการคำไปสอบถามผู้บอกภาษา

การนำรายการคำทั้งหมดไปสอบถามผู้บอกภาษาเพื่อทดสอบเสียงต่าง ๆ นั้น ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการดังนี้

- 2.1 ใ้ภาพประกอบเพื่อให้ผู้บอกภาษาพูดคำที่ผู้วิจัยต้องการ
- 2.2 ชี้ไปยังสิ่งของที่ผู้วิจัยต้องการให้ผู้บอกภาษาพูดคำนั้นออกมา
- 2.3 ใ้คำนิยามของคำหรือสิ่งของแล้วให้ผู้บอกภาษาพูดคำที่ตรงกับคำนิยามนั้น
- 2.4 ใ้ผู้บอกภาษาอ่านรายการคำ

3. การเลือกผู้บอกภาษา

การที่จะศึกษาเปรียบเทียบภาษาถิ่นย่อยระของถิ่นต่าง ๆ นั้น ผู้วิจัยพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกผู้บอกภาษา เนื่องจากพัฒนาการของสังคม การคมนาคมที่ทันสมัย การเคลื่อนย้ายภูมิลำเนาของคนในสังคม และอิทธิพลของภาษากรุงเทพ ฯ ที่มาทางการปกครอง การศึกษา การพาณิชย์ และสื่อมวลชนต่าง ๆ ทำให้ภาษาถิ่นเดิมกลายไปได้อย่างรวดเร็ว คนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะเยาวชนได้รับอิทธิพลของภาษากรุงเทพมากจนสามารถสังเกตได้ว่า ในท้องถิ่นที่มีความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุ เช่นความเจริญทางด้านการค้า การคมนาคม สื่อมวลชนเข้าถึงได้ง่าย เยาวชนจะพูดภาษาถิ่นที่มีความแตกต่างจากภาษาถิ่นที่พ่อแม่พูด สำเนียงเริ่มคล้ายกับภาษากรุงเทพ ฯ มากขึ้น คำเก่า ๆ ที่เป็นคำท้องถิ่นเริ่มหายไป โดยมีคำสมัยใหม่หรือคำจากภาษากรุงเทพ ฯ เข้ามาแทนที่ เพื่อให้การศึกษาเปรียบเทียบภาษาถิ่นย่อยระของใกล้เคียงกับภาษาเดิม ผู้วิจัยจึงได้กำหนดคุณสมบัติของผู้บอกภาษาไว้ดังนี้

3.1 ผู้บอกภาษาต้องมียุตั้งแต 50 ปี ขึ้นไป ที่เลือกเช่นนี้เพราะผู้บอกภาษาที่อยู่ในวัยนี้ ส่วนมากมักเคยชินกับการพูดภาษาถิ่นของตน และมักจะพูดได้เพียงภาษาถิ่นเดียว

3.2 ผู้บอกภาษาต้องเป็นคนท้องถิ่น และอยู่ในหมู่บ้านนั้นมาตลอด มิใช่อพยพมาจากถิ่นอื่น ทั้งนี้คำนึงถึงบิตามารถอาศัยว่าควรจะเป็นคนในท้องถิ่นนั้นเช่นเดียวกัน

3.3 ผู้บอกภาษาต้องสามารถพูดภาษาถิ่นนั้นได้ดี มีอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงเป็นปกติ สามารถออกเสียงได้ชัดเจน

3.4 ผู้บอกภาษาเป็นชาย ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการสอบถาม ในชนบท ผู้หญิงมักมีภาระหน้าที่ประจำมาก เช่น การหุงหาอาหาร การเลี้ยงดูบุตรหลาน การทำความสะอาดที่พิค ฯลฯ สิ่งเหล่านี้อาจทำให้การวิจัยดำเนินไปได้ไม่สะดวกนัก ผู้วิจัยจึงเจาะจงเลือกผู้บอกภาษาที่เป็นชาย การที่ผู้บอกภาษาเป็นหญิงหรือชาย ไม่ทำให้ระบบเสียงของภาษาถิ่นนั้น ่างกัน

3.5 การเลือกผู้บอกภาษา ผู้วิจัยได้เลือกผู้บอกภาษาที่สามารถอ่านออกเขียนได้ เพื่อความสะดวกในการอ่านข้อมูล การสื่อความหมายและการทำความเข้าใจร่วมกัน

4. การเลือกสถานที่ทำวิจัย

ผู้วิจัยมีหลักในการเลือกสถานที่ทำวิจัยดังนี้

4.1 เป็นหมู่บ้านดั้งเดิม คนที่อาศัยส่วนใหญ่เป็นคนท้องถิ่นนั้น ไม่มีผู้อพยพมาจากถิ่นอื่นมากนัก ทั้งนี้โดยสอบถามจากคนในท้องถิ่นนั้น ่าง

4.2 สถานที่ตั้งอยู่ไม่ห่างไกลจากที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอนัก ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการเดินทางไปเก็บข้อมูล

เมื่อกำหนดหลักเกณฑ์การเลือกผู้บอกภาษาและสถานที่ทำวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้ออกไปสำรวจ เลือกผู้บอกภาษาและสถานที่ทำวิจัยดังนี้

1. นายประพาส กรุณานนท์ อายุ 68 ปี เกิดและอาศัยที่บ้านวัดท้ายโชค ตำบลท่าประคูล อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

2. นายยนต์ จันทร์กระจ่าง อายุ 75 ปี เกิดและอาศัยที่บ้านหนองละลอก ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

3. นายผล คุ่มหอม อายุ 76 ปี อาศัยที่บ้านวังหินมาประมาณ 50 ปี ตำบลวังหว้า อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

4. นายเสริม คงจำรูญ อายุ 50 ปี เกิดและอาศัยที่บ้านปลวกแดง ตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

5. นายสนิท ชวกไชว อายุ 65 ปี เกิดและอาศัยที่บ้านฉาง ตำบลพลา กิ่งอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

5. การบันทึกข้อมูล

ผู้วิจัยมีวิธีการบันทึกข้อมูลดังนี้ คือ บันทึกเสียงที่ได้ยินจากผู้บอกภาษาโดยการใช้สัทอักษร ในขณะที่เดียวกันก็ใช้เครื่องบันทึกเสียง บันทึกเสียงไว้เพื่อนำมาตรวจสอบภายหลัง และนำเสียงวรรณยุกต์ที่บันทึกไว้มาเข้าเครื่องที่ใช้ตรวจสอบและแสดงคลื่นเสียงออกมาเป็นแผนภาพควย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้รู้และเข้าใจความแตกต่างกันของภาษาถิ่นย่อยระยองถิ่นต่าง ๆ
2. เพื่อเป็นตัวอย่างและแนวทางแก่ผู้วิจัยภาษาถิ่นแนวนี้ต่อไป
3. เป็นการเพิ่มผลงานวิจัยภาษาถิ่นให้มากขึ้น
4. เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาภาษาถิ่นโดยทั่วไป

